

מה עדיף לישראל —

חלז ריק בדרום

לבנון או פריסת

הצבא הסורי לאורך הגבול?

פעמיים רעמו הדיהגפץ לאורך הגבול הצפוני. קטיושות פגעו בנהריה, מארב של באזקות הופעל בקירבת הגדר. אותה שעה החלו הכוחות הסוריים נעים דרומה, לעבר הגבול הישראלי.

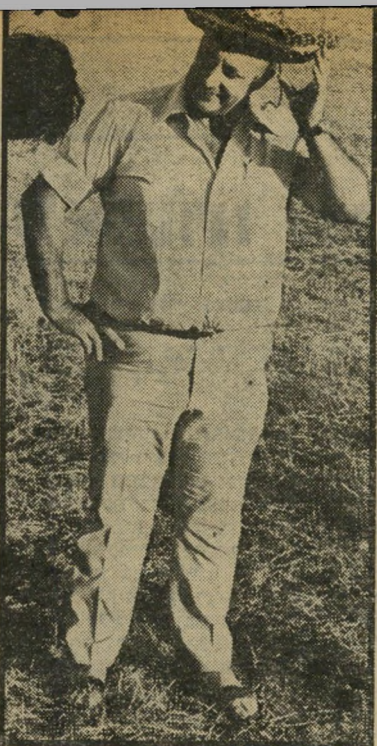
שני סיטום עמדו לבגד עיני הישובים הצפוניים: חידוש פעולות-הגרילה של ה-פידיאון ו/או ריכוז הצבא הסורי לאורך הגבול. יוצריהפאניקה המיקצועיים כבר החלו מפעילים את צופריהאזעקה הצריבוריים.

איזה שכן? אולם הערכה מפורטת יותר פסלה את גורמי-ההבלה. במקומם נותרה התלבטות של ממש.

לא נראה כי הפידיאון יחדשו את פעולותיהם בממדים משמעותיים. בהסכמי ריאד וקאהיר, שכללו פשרה בין אש"ף וסוריה, הסכימו יאסר עראפאת ועמיתיו שכוחות אש"ף בדרום לבנון לא יפעלו נגד ישראל. ירי הבאזקות והקטיושות נראה כהפגנת-נוכחות פוליטית, יותר מאשר כ-איום צבאי.

גם הצבא הסורי נזהר, לא עבר למעשה את הקו האדום הדימינטי, המשתרע לאורך גדר הליטאני. לסורים, המתכוננים לחרידוש היוזמה המדינית במרחב, אין לפי-שעה כל עניין להתגרות בישראל. ליצור משברים מלאכותיים.

אולם ההתלבטות נשארה בעינה: מה טוב יותר לישראל — יצירת חלל ריק לאורך הגבול, שבו יכולות להתמקם גם קבוצות בלתי-אחריות של פידיאון, אנשי "חזית הסירוב" — או תפיסת השטח על-ידי הצבא הסורי, שיבטיח את השקט. אך שיהווה איום בטוח הארוך? דבר אחד ברור: הכוחות הנוצריים, שי-

מיוסד-מיפגה ידון

— בלי מיפגה חדשה

מיוסד-מיפגה שרון

— חלפו שעתיים

נון: מה עדיף — שכן פלסטיני או שכן סורי?

מיפלות

מדינת-מישטרה ליבראלית

המירוץ לבחירות

נפתח בזינוק

שני שתי תנועות חדשיות-ישנות

שר-החץ לשעבר, אבא אבן, התובב השבוע במיסדרונות הכנסת, כשהוא פונה אל אלה שניקרו בדרכו: "מה קרה? כבר

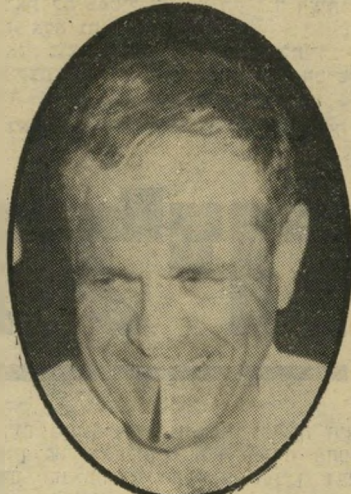
ברשימה נפרדת ולא ברשימת הליכוד, ושכל אלה ידעו מה היא האות של הרשימה שלו. כל השאר לא חשוב.

אריק הוא המאסף של הימין, הרבה אנשים השייכים לימין ואינם רוצים להצביע בעד בנין, יצביעו בעד אריק. יש לאריק רק מינוס אחד — שהוא צריך לעשות הכל בעצמו. אין לו עוד אנשים, כמו ברשימות אחרות, שיחלקו עמו את העבודה. הוא צריך לנסוע ולדבר לבד, לכן הוא היה צריך להתחיל בה כבר מעכשיו. כל הדיבורים האלה על מילחמה בשיטת הבחירות הם לא פאטנט שלו. אני גם לא יודע איפה התנועה שלו יותר הדוקרטיית, במפלגות אחרות יש עשרה אנשים שממנים, ואילו אצל אדם אחד הוא הממנה — האם זה יותר דוקרטי? האם יש בליבו סינה על אריק על שאילץ אותו להיפרד ממנו?

על כך משיב יעקב חלפון בסיפור הבא: "יהודי אחד סגר את חנותו בערב שבת ולא היה לו איפה להפקיד את הפידיון היומי שלו. הלך אל הרב וביקש ממנו שישמור לו בשבת את הכסף בכספת. אמר הרב: בתנאי אחד — שיבואו שני עדים וימנו את הכסף בנוכחות שנינו". הסכים החנווני, הביאו את ראשי-העיר ואת ראשי-הקהילה כדי שיהיו עדים בעת מניין הכסף והפקדתו בכספת. ביום ראשון חזר היהודי לבית הרב וביקש את כספו. תמה הרב: איזה כסף? לא הפקדת אצלי הרב? אמר להם החנווני.

"מה פתאום?" אמרו השניים, לא היו דברים מעולם. "רוחו של היהודי כמעט פרח. ואז כשהוא שרף בחצי עילפון, פתח הרב את הכספת והחזיר לו את כספו. למה עשית לי את זה?" התייפת החנווני בפני הרב, הרי יכולתי למות מרוב צער...".

"זה היה רק כדי להראות לך, השיב לו הרב, אליבא דיעקב חלפון, איזה מני-היגים יש לך".

הוא אחד מסמליה המובהקים ביותר.

"מפליא שאריק גילה את זה רק אחרי שתקפו אותו בעתונים על כך. ממצבא כמו אריק אפשר היה לצפות שיחזה מראש שיתקפו אותו בעניין הזה". אמר חלפון. הוא היה צריך לקחת את זה בחשבון. והנה הוא הופטע. יכול להיות שאני נציג השיטה הקיימת של גיוס הקולות לבחירות — אבל אני לא מכיר שום שיטה אחרת.

אני האיש שהצלתי את אריק ממוות קליני פוליטי. אני הייתי אבי הרעיון שהוא יצא בבחירות ברשימה עצמאית. אני שיכנעתי אותו שיש לו סיכוי. עכשיו אני ואמנם יכול לשנות את דעתי על האיש עצמו, אבל לא על הרעיון. לאריק יש סיכוי סביר לאסוף בין שמונה עד עשרה מנדטים בבחירות הבאות לכנסת". חלפון, הנחשב כאחד המומחים של תעשיית הבחירות בישראל, מנתח את מעמדו של אריק בורה האלקטוראלית:

"בבחירות הקרובות יהיו כ-850 אלף קולות פנויים, שאינם קשורים לאף מיפגה או גוש, מתוך מיליון ו-720 אלף בעלי זכות הבחירה. זאת היא הקופסה בבחירות הקודמות הביא אריק מתוך קיר לוח אלה, כתשעה מנדטים, לפי הערכתך, לליכוד. עכשיו הוא יכול לקחת אותם לעצמו, עם עוד מנדט או שניים מהמפד"ל. קהל הבוחרים של אריק נמצא בקרב בני המישור שנתונים, ילידי היום 55-1950, אלה שגלחמו במילחמת יום-הכיפורים. כדי להגיע אליהם ולקבל את קולותיהם אריק צריך להציב בפניו שלוש מטרות: לראות כמה שיותר אנשים; שי-כמה שיותר אנשים ידעו שהוא מופיע

שעתיים שלא הקימו מיפגה חדשה". ואמנם, חוך שבוע התעשרה המפה הפור-ליטית של ישראל בשתי תנועות חדשות, שביקשו לחולל שינוי, תמורה ומהפכה. אפשר להטיל ספק אם תנועות אלה, כמו אלה שקדמו להן, יצליחו להשפיע על פני השליטון במדינה בשנים הבאות. אולם דבר אחד ברור: הבחירות הבאות, שתי-ערכנה בעוד כשנה, לא תהיינה משעמי-מות. הן עשויות להיות מרתקות וגדושות-מתה, מכל בחירות שנערכו עד כה.

סדרר בעל כאריזמה. אות-הזינוק שניתן השבוע, היה מוקדם, שכן, המירוץ בין המפלגות הקיימות על קולו של הבר-חר יחל רק בעוד מיספר חודשים, לא לפני חודש מאי 1977. אולם כדי להגיע אל קורהזינוק, חייבים המתחרים החדשים ל-התחיל לרוץ כבר עתה.

אחרי שבמגעים מוקדמים התברר לאלוף (מיל.) אריק שרון, שאין סיכוי שיופיע ברשימה אחת עם רביאלוף (מיל.) יגאל ידין, הוא החליט לזנק לזירה שבוע אחד לפניו. בשבוע שעבר, בחופזה וללא הרבה הכנות מוקדמות — רק כדי להקדים את יגאל ידין, הודיע אריק שרון על פרישתו מהליכוד ועל הקמת תנועה עצמאית שמת-רתה להחליף את כל השיטה הפוליטית הקיימת במדינה.

אריק, שכל הופעה שלו מעוררת סקרנות ועניין, איכזב לא במעט את הציפיות. הוא לא הצליח להציג רשימת תומכים שיהיה בה כדי להרשים מבחינת האישים הכלולים בה. רוב כוחו מורכב מתומכים ומעריצים המיועדים לפעילות של מאחורי-הקלעים. גם לא היו לו תוכנית מגדרת או רעיונות מהפכניים חדשים.

מיפגת הנפטלין. פחות משבוע אחי-רי היגוק של אריק, ואחרי חודשים ארוכי-כים של לבטים והיסוסים, קפץ גם הפרו-ספור יגאל ידין אל הקלחת הפוליטית. הוא עשה זאת באותן סיסמות מעורפלות ומטושטשות עצמן, מבלי ליטול עליו כל התחייבות, בשום תחום שהוא. כשהבשורה היחידה שלו לציבור היא שתנועתו — התנועה הדמוקרטית — מתנגדת להקמת מדינה פלסטינית.

גם במאמצים מרובים קשה היה להבין מה ההבדל בין תפיסתו המדינית או החבר-רתית של ידין, לזו של יצחק רבין, או אריק שרון. המליצות הנדושות שנשא, בדבר הצורך למהפכה חברתית ולנהירה של המוני הנוצר לעיריות-הפיתוח, נשמעו כהדים רחוקים מעולם הארכיאולוגיה.

גם רשימת חברי המועצה המייסדת של תנועתו, עוררה מייד אסוציאציה לעי-סוקו של ידין. היא זיכתה את רשימתו מייד בכינויים כמו "מיפגת הנפטלין" או "המפגה הארכיאולוגית". כי מרבית האנשים שהתייצבו לצידו של ידין היו גרוטאות פוליטיות, שחלקם היו בעבר תמוכות רציניים של אותו מימסד שידין מתיימר לחולל בו מהפכה.

ההרכב האנושי של תומכי ידין היה שעטנו של קנאים ימניים קיצוניים, כמו אלפיה-המילואים דן טולקובסקי ומאיר זור-רע, שהם נציגיו הבולטים של הימין המר-טורף, ורמויות ארכאיות שנשלפו מהמ-קרה. מי שרצה לחפש אבסורדים, יכול היה למצוא אותם בשפע ברשימתו של ידין. המחשבה שאורחים ירצו לבחור באישים כראשי-שירותיה-הביטחון לשעבר, איסר הרי-אל; אישי-הבולטים שלום ירקוני, או קציי-נימישטרה כמו דויד עופר, פנתס קופל, ושימצעו אשד — כמנהיגיהם שיהללו את

התמורה בחברה ובמדינה — היא הרבה יותר מתמימות. כפי שהתבטא אחד העיי-תונאים במסיבת ההולדת של תנועתו של ידין: "ידין יקים לנו מדינת-מישטרה ליבראלית". **ברגריה או קומדיה.** האבסורד הגיע לשיאו עם החלטתה של תנועת שינוי, של אמנון רובינשטיין, להתבטל ולהתמוג עם תנועת ידין. שינוי, שהוקמה במטרה להרי-ציא את הימין מידי הקנאים הקיצוניים, הלכה למעשה לקואליציה עם חוגים אול-טרה-ימניים, תוך ויתור על סיסמת השינוי. בהתאם לכלל הדרמאטי הנושן, האומר כי גווייה אחת על הבמה היא טרגדיה אולם תריסר גוויות הן קומדיה, מתעוותת התמונה הפוליטית עד לסף גיהון. עם התווספותן של שתי התנועות החדשות, מגיע כבר לשמונה מיספר המפלגות הקט-נות, שייאבקו נגד הענקים ההיסטוריים. אל אלה יתווספו בחודשים הקרובים עוד תנועות קוריוזים ומתפלגים למיניהם. כל אלה מבטיחים שההתמודדות בבחי-רות הבאות לא תהיה על זיעות, רעיונות ופיתרונות, אלא דירקרב בין אישים, שאי-דיעות רובם אינן שונות או חלוקות, שיש-למעשה כל הבדל ביניהם, מלבד השם.